СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи міжкультурної комунікації»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Тривалість викладання	15-16 чверть
Заняття: практичні	За розкладом
Мова викладання	Англійська, українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2721

Кафедра, що викладає перекладу

Викладач:
Введенська Тетяна Юріївна
К.філол.н., доцент перекладу
Персональна сторінка
https://pereklad.nmu.org.ua/ua/vved.php
E-mail: vvedenska.t.yu@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Курс " **Основи міжкультурної комунікації** " є практичним курсом, який входить до вибіркових фахових освітніх компонентів та викладається на 4 курсі у другому семестрі. Навчальна дисципліна **«Основи міжкультурної комунікації»** є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр». Відповідно до навчального плану навчальна дисципліна «**Основи міжкультурної комунікації**» викладається у **15** і **16** чвертях на ОКР «Бакалавр», зокрема в обсязі **120 год.** ***(4 кредити ECTS)***: *аудиторні заняття* – 69 год., *самостійна робота* – 51 год. (заочна програма: *аудиторні заняття* – 10 год., *самостійна робота* – 110 год.) У курсі передбачено **13** *змістових модулів*. Звітність – диференційований залік.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни «**Основи міжкультурної комунікації**» - вивчити класичні дослідження в *міжкультурної комунікації*, знати її основні поняття, категорії та робочі терміни, вмити класифікувати психологічні вимірювання культур та користуватись основними методами дослідження для вирішення проблем в крос-культурної комунікації.

Завдання курсу:

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- Ознайомлення з основними теоріями, поняттями, принципами та стратегіями міжкультурної комунікації;
- вивчення класичних досліджень в галузі міжкультурної комунікації,
- формування умінь класифікувати психологічні вимірювання культур та користуватись основними методами дослідження для вирішення проблем в крос-культурної психології
- визначення ключових елементів культури, відрізняючи поняття "об'єктної" та "суб'єктної" культури
- вивчення основних етапів розвитку теорії міжкультурної комунікації та її методології;
- розвиток бази знань щодо найважніших труднощів міжкультурної взаємодії та причин крос-культурних конфліктів;
- формування умінь і навичок, необхідних для ефективного подолання перешкод в практиці ділового міжнаціонального спілкування.

3.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен набути такі результати навчання:

Знати:

- Основні категорії, терміни та поняття міжкультурної комунікації ;
- засоби та стратегії подолання міжкультурних конфліктів;
- методику та алгоритм культурної адаптації;
- основні теорії міжкультурної комунікації, виміри культур за Холлом та Хофстеде;
- особливості просторового та часового аспектів міжнаціонального спілкування;

Уміти:

- використовувати іноземну мову для організації ефективної міжкультурної комунікації;
- розуміти специфіку взаємовідносин між мовою, культурою та спілкуванням;

- аналізувати та критично застосовувати базові принципи міжкультурної комунікації;
- встановлювати причини крос-культурних конфліктів та розробляти стратегію подолання перешкод міжкультурної взаємодії та застосовувати її в практиці ділового міжнаціонального спілкування
- розпізнавати елементи "напруження" (гострі соціокультурні питання) міжкультурної комунікації та розуміти значення власної національної ідентичності

4. СТРУКТУРА КУРСУ

4.1. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Introduction to the course

Topicality of cross-cultural issues. Globalization and peaceful coexistence. Challenges to cultural, national and ethnic identities. Course overview. Goals and objectives of the course. Major terms and notions. Landmarks and personalities in cross-cultural psychology.

Cross-cultural psychology and other humanitarian sciences (ethnology,history, culture studies, linguistics, sociolinguistics, psycholinguistics, philosophy, politics). Modern trends in cross-cultural training and research. Linguo-country studies (Vereshchagin and Kostomarov) and linguo-culture studies (Vorobiov and Ter-Minasova). Periodicals and conferences on cross-cultural psychology, the Internet sources of information in the field.

Feedback: drawing a semantic tree of the discipline

2. Culture, its components and functions

Culture as complex structure of conscious and subconscious elements.Types of culture (national, regional, ethnic, religious, linguistic, professional, gender, corporate). Characteristics of the world international culture. Cultural environment and its components. The functions of culture. Living and thriving in a multicultural society. Levels of cultural interaction: ethnical, national and civilizational.Structure and mechanisms of cross-cultural interaction. .

Feedback: Re-editing Gustav Fechner's iceberg model of mind in reference to culture.

3. Overview of Intercultural Theories

Edward T.Hall and the dimensions of time, context, and space in different national cultures. Geert Hofstede's development of Hall's theory: power distance, masculinity-femininity, individualism-collectivism, uncertainty avoidance, Confucian dynamism. P.I. Gnatenko, V.N.Pavlenko and their contribution in the development of the concepts of national character, ethnic identity, national psychology, personality orientations. Dichotomies of P.V. Sysoiev (idealism-materialism, cooperation-competition, emotionality-rationality). Fons Trompenaars and Charles Hampden-Turner (universalism-particularism, analyzing-integrating, achieved status-ascribed status, equality-hierarchy). Samovar and Porter's theory of cross-cultural communication. Triandis, H.C. Collectivism and individualism. Objective and subjective cultures.

Feedback: compiling a timeline of intercultural psychology development

4.Dimensions in Cultural Diversity

a. Individualism-collectivism
b. Low context-high context
c. Power distance
d. Masculinity-femininity
e. Uncertainty avoidance
f. Confucian dynamism
g. Time orientation (future-,past-oriented cultures)
h. Achieved status- ascribed status
i. Equality – hierarchy
j. Inner-direction – outer-direction
k. Idealism-materialism
l. Cooperation-competition

Feedback: developing a model of Ukrainian national culture on the basis of cultural diversity dimensions

5.National Psychology, National Character and Identity

The subject and major concepts of national psychology in juxtaposition to cross-cultural psychology. Process of identification and types of identity (Erikson, Smith, Bauer). Identity structure analysis. Social anthropological and sociological symbolic interactionist perspectives ofidentity interpretation. Psychodynamic approach to identity, personal construct theory of self, and the doctrine of cognitive-affective consistency. Nation and ethnos; ethnical and political interpretation of citizenship. Nations and nationalism. National identity and its components. National character (Gnatenko, Pavlenko), its characteristic features and ways of their expression. National images and cultural self-awareness. Multinational and multiethnic states. National self-determination. Alternative approaches to intercommunal peace.

Feedback: Case-study of the national images of Americans, French, Germans and Ukrainians

6.Ethnic identity, stereotypes and values

Ethnic identity (Barrett, Piaget, Yagoda) and its relation to national identity; the problem of socio-cultural identification. Variations in ethnic identity (P.Weinreich). Ethnic identity transitions. Threatened vs vulnerable identities. Modality of inter-ethnic and intra-ethnic perception. Ethnic attitudes and stereotypes, their origin and dynamics. Values, subculture and counterculture. Cultural/ethnic assumptions and values in relation to activity, social relations, motivation, worldview, perception of the self and the individual. Value system influence on thoughts, feelings and behavior.

Feedback: "Exploring your own values" activity, projective drawing as an instrument to study one's ethnic stereotypes

7.**Communicational styles in different cultures**

Communication, its types and principles. Importance of communication.Communication and social relationships. Role of social status in communication. Communication and culture. Cultural limitations and taboos. Stages of communication process. Ingredients of communication.Communicative models. Rites of communication. Forms of address, ways of introductions, greetings and farewells. Complimenting and showing appreciation. Preferable forms of communicational interaction. Degree of self-disclosure and depth of involvement. Channels of communication. Problem of adequate understanding. Principles of communicative attraction. Directness and indirectness of communication style. Ethical responsibilities of communication.

Feedback: test on cross-cultural communicative awareness

8. Space and time implications of cross-culturalcommunication

Communication and space (departmentalization and demarcation). Spatial dimensions. Characteristics of space. Intimate, personal, social, formal, public distance. Conversational distance and personal space. Space as a token of power. Audio-space, tactile space and olfactory space. Proxemics as a branch of psychology of communication.

Interrelations of space and time. Impact of space on human relations. Programming of working space. Interior design and space.

Philosophy of time: E. Gusserl, M. Heidegger, K. Castaneda, etc. Physical, astronomical, eventful time. Subjective time of an individual. Time coordinates and direction. Tempo, rhythm, time sequence, synchronization of human life. Time perception and informational patterns. Time and type of social activity: poly-active and mono-active cultures. Nations with past-, present- and future time orientation. Monochronic and polychronic cultures.

Feedback: self-assessment technique "Time-management" and working out a taxonomy of "time-eaters".

Culture-bound patterns of mental and language activity

Real (objective), cultural (notional) and linguistic pictures of the world. Language and perception of reality. Language structure as a thinking model. Theory of Sapir and Whorf. Diversity in styles of thinking. Different attitudes to the role of emotions in cognition. Levels of pragmatism, dichotomies and dilemmas in language. Interrelations of language and communication. Language and social relations. Languageas the treasury of culture. The role of language in the formation of national character. Language, discourse and identity (C.Barker).

Feedback: compiling a list of idioms that reflect Ukrainian picture of theworld; particularly, perception of time, space, Ukrainian values and attitudes

10. Verbal intercultural communication

Cross-cultural implications in speech. Conversational structures. Initiating, maintaining and finishing conversations. Formality and informality in speech. Preferable topics for discussion. Showing agreement-disagreement, presence-absence of understanding or interest. Checking understanding, exchanging viewpoints. Turn-taking and interruptions. Degree of uncertainty in speech. "Ping-pong" and "bowling" conversation styles. Organizing and presenting your ideas.

Visual and aural dimensions of presentations. Audience analysis: what listeners bring to communication. Art of active, involved and reflective listening. Barriers to listening. Speech communication and group communication. Role of culture in verbal group communication.

Feedback: Analyzing a situation of cross-cultural interaction and defining the conversational style of its participants. "Learning from miscommunication" technique.

11. Non-verbal intercultural communication

Culture-bound peculiarities of non-verbal behavior. Basics of body language: mimics and kinesics. Patterns of touching and eye contact. Gestures and body positioning. Gestures of everyday rituals: greeting, apology, leave-taking, requests, permission, forbiddance, acceptance, denial, etc. Facial expressiveness. Expressing emotions: words versus gestures. Low- and high contextuality in terms of body language.

Paralinguistic parameters of communication: tempo, rhythm, loudness, pitch, timbre, volume, distinctiveness, intonation, pausation, aposiopesis, sound coloring and breathing.

Feedback: acting out certain messages using body language – charades. Deciphering mute excerpt of a video clip.

12. Challenges of intercultural communication and ways of coping with them

Mechanisms and patterns of cultural adjustment: honeymoon period, initial adjustment, mental isolation, acceptance and integration. Culture fatigue. Cultural shock, its reasons, symptoms, dynamics and consequences. W-curve. Change and adaptation. Range of cultural adaptability. Ethnocentrism and adjustment. Ways of "bridging the culture gap". Factors important to successful intercultural adjustments: open mindedness, sense of humor, ability to cope with failure, communicativeness, flexibility and adaptability, curiosity, positive and realistic expectations, tolerance for differences and ambiguities, positive regard for others, a strong sense of self.

Difficulties of "reentry" into one's native community: return anxiety; return honeymoon, re-entry shock, and reintegration. Stages of reverse culture shock: disengagement, euphoria, alienation, and gradual readjustment. Types and manifestations of cross-cultural conflicts. Ways of settling cultural conflicts: ghettoization, cultural exchange and cooperation, complete and partial assimilation, a smile☺. Hidden difficulties of cross-cultural communication. A word as a crossroads of cultures.

Feedback: analysis of video segments followed by the case-study on the efficient strategies of coping with culture and re-entry shocks.

13. Intercultural communication in business context

Main principles and barriers to cross-cultural business communication. Cross-cultural implications of the job search: preparation, networking, resume development. Interview behavioral patterns. Standards of politeness and appearance at work. Employer-employee relationships indifferent cultures. Social networking with co-workers. On-the-job communication skills. Time considerations in the work world. Problems in the workplace from cross-cultural perspective. The 'work ethic" and materialism. National and international organizational cultures. Transnational corporations and cultural expansion.

Feedback: working out a list of **dos** and **don'ts** for successful intercultural business communication.

4.2 Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1	Підготовка до практичних занять	30	конспекти, відповіді
2	Підготовка до проміжного контролю	8	модульна контрольна робота
3	Виконання завдань для самостійної роботи (Feedback)	13	тести
4	Виконання індивідуальних завдань	30	презентації
	Разом	**81**	

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Дистанційна

платформа Moodle. Microsoft Teams.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74 – 89	добре
60 – 73	задовільно
0 – 59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

ПРАКТИЧНА частина		Бонус	**Разом**
При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні		
95	55	5	**100**

6.3 ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форми поточного контролю - усне опитування, письмові роботи, тестування.
Форми проміжного контролю - модульна контрольна робота
Форми підсумкового контролю - залік

6.4 ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартні тести;
- студентські презентації;
- модульна контрольна робота.

6.5 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
90 – 100	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує обов'язкову та додаткову літературу, вільно володіє науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власнихдумок, здійснює аналіз та робить висновки.

74 – 89	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує при цьому обов'язкову літературу, володіє науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань він демонструє не достатню глибину матеріалу та аргументації, допускає при цьому деякі незначні помилки.
60 – 73	Студент відтворює певну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає певні помилки.
0 – 59	Студент не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає певні помилки, відповідає на питання, що потребують однослівної відповіді. Студент взагалі не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2.Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність, карантинні обмеження) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Бонуси

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Переклад у галузі електроенергетики». За участь у анкетуванні здобувач вищої освіти отримує **5 балів**.

7 Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ:Академія, 2004. 344 с.
2. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ: Довіра,2007. 205 с.
3. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ: Академія, 2012.288 с.
4. Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М.Чернівец. нац. ун-т, 2012. 160 с.
5. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін «Нова доба». Львів: ЗУКР, 2013. 256 с.

Додаткова:

1. Баронин А.С. Этнопсихология. К.: МАУП, 2000. 116 с.
2. Гнатенко П.И., Кострюкова Л.О. Национальная психология. Анализ проблем и противоречий. К., 1992. 80 с.
3. Кульчицкий А. Мировосприятие украинца. Украинская душа. К., 1992.

4. Beyond Language: Cross-Cultural Communication.2d Edition. Eds. Deena R.Levine & Mara B. Adelman. Prentice-Hall, Inc. 1993
5. The Culture Puzzle: Cross-Cultural Communication for English as a Second Language. Eds. Deena R. Levine, Jim Baxter, Piper McNulty. New Jersey: Prentice Hall Regents. 1987
6. Hall,E.T. and. Hall,M.R. Understanding Cultural Differences: Germans,French and Americans. Intercultural Press, Inc. Yarmouth, Maine, 1990
7. Handbook on Cross-Cultural Psychology. Vol.1. Theory and Method / Ed.Berry John – NY, 1997
8. Triandis H.C., Lambert W.W. Handbook of cross-cultural psychology.Vol.1. Boston,1980.
9. Working across cultures : ethical perspectives for intercultural management / edited by Heiko Lange, Albert Löhr, Horst Steinmann. Issues in business ethics; v. 9 Boston, MA : Kluwer Academic Publishers, 1998